

νας ρεστάροντας τὸ ἕτερο μερτικὸ τοῦ αὐτοῦ σ(ινιὸ)ρ Θοδωρῇ νὰ τὸ κάνη καὶ αὐτὸς ὥς θέλει καὶ βούλεται μὲ τοὺς ἐρχομένους καὶ ὑπόσχονται ρετζιπροκαμέντε τὰ μέρη νὰ μαντενίζονται καὶ συλλεβάρουνται εἰς τὸ παντοτινὸ ποσσέσο τῆς παρὸν ἀλλαξίας ὥς ἄνωθεν καὶ ἀπὸ κάθε ἐναντιότητα, ἐξόδια, ἰντερέσσα καὶ μεγαιοραμένα μὲ τὰ καλὰ τους τὰ ἕτερα κινητὰ καὶ ἀκίνητα καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοῦ καὶ ἰνσόλιδουμ. Πλησιάζει ὁ κοζανίτης ἀπὸ τὸ Λ. ἀμπέλι τοῦ Δημήτρι Μουνέλου ¹⁾, Π. χωράφι τῆς κληρονομίας τοῦ π(ο)τ(ἐ) Τζώρτζη Ἀρακλεώτη ²⁾, Ο. ³⁾ τῆς αὐτῆς κληρονομίας καὶ ἀπὸ τῆς Τ. ἀμπέλι τοῦ παπᾶ Μπεφάνη, γυναικείῳ ὀνόματι, φυλαζόμενοι καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ τὸ ἀμπέλι μαῦρο πλησιάζει ἀπὸ τὸν Λ. ἀμπέλι τοῦ κὺρ Σταμάτη Ρούσου, Π. τῆς κληρονομίας τοῦ π(ο)τ(ἐ) Γιαννούλη Ντεπάστη ⁴⁾ καὶ ἀπὸ τὴν Τ. ἀμπέλι τοῦ εὐλαβεστάτου παπᾶ Κουκουλομμάτη ⁵⁾ φυλαζόμενοι οἱ πλέον βέβαιοι καὶ ἀληθινοὶ πλησιασμοὶ τῶν ἄνωθεν ὑποστατικῶν. Καὶ οὕτως ἔμειναν εὐχαριστημένα τὰ μέρη καὶ βεβαιώνουν εἰς μαρτυρίας ἐξεκαθαρίζοντας ὅτι πὲρ Ο. πλησιάζει ἀμπέλι τῆς ἄνωθεν κυράτζας Καλίτζας Νίκλο, ἀδελφῆς τῶν ἄνωθεν εἰς μαρτυρίας.

† νικολὸς φαρακλὸς κριτής,

† νικολὸς καπέος κριτής,

† προκόπης νίκλος βεβαιώνω τὰ ἄνωθε.

† ἀναστάσης μαρόπουλος ἀπογράφω γιὰ τὴν κυράτζα Καλίτζα παρακαλεστὸς μὲ τὸ διὰ νὰ μὴν ξέρη νὰ γράφῃ καὶ μαρτυρῶ.

† Nicolo Venier ⁶⁾ fui presente.

53.

Πώλησις ἀκινήτου τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1705. Νοτάριος Ἰω. Δενόρες (Βιβλ. 5 σ. 85).

† Ἐν (Χρ(ιστοῦ) ὀνόματι ἀμὴν 1705 Σεπτεμβρίου 18. Τὴν σήμερον ἐνε-

¹⁾ Δημήτρι Μουνέλου. Τὸ ἐπώνυμον ἐκ παρωνυμίου. Μουνέλος, ὁ ἀρεσκόμενος νὰ συναναστρέφηται μετὰ γυναικῶν καὶ φέρεται ὡς αὐταί.

²⁾ Τζώρτζη Ἀρακλεώτη. Μία τῶν ἀρχαιοτέρων οἰκογ. τῆς Ζακύνθου ἐγγραφεῖσα κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνετοκρατίας ἐν τῇ χουσοβίβλῳ.

³⁾ Ο = Ostria = νότος

⁴⁾ Γιαννούλη Ντεπάστη. Οἰκογ. μαρτυρουμένη τῷ 1657.

⁵⁾ Κουκουλομμάτη. Οἰκογ. ἐν Ζακύνθῳ ἐκ Κρήτης τῷ 1674. Βλ. Α. Χ. ΖΩΗ, Κρήτες ἐν Ζακύνθῳ, Ε.Ε.Κ Σ. 2 (1939) σ. 125 καὶ τοπων. χωρ. Μπελούσι. Οὕτω καλεῖται ὁ ἔχων τὰ βλέφαρα μεγαλύτερα τοῦ συνήθους καὶ ὡς ἐκ τούτου καλύπτοντα παρὰ πολὺ τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ ὄνομα ὡς ἐπών. ἐν Μάνη: Κουκουλομμάτης Κορτομιχαλάκης, εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ ἱατροῦ Παππαδάκι. Ν. Ἑλληνομν. 14 (1917/20) σ. 4. Ὡς παρωνύμ. καὶ ἐν Ἀθήναις Χ.Ι.Α. 573, 53.

⁶⁾ Nicolo Venier. Οἰκογ. ἐν Ζακύνθῳ ἐξ ἧς ὁ Ἰωάννης - Ἀντώνιος ὑπῆρξε προβλεπτής τῷ 1581 - 1585 οἱ δὲ Ἀναστάσιος καὶ Ἰωάννης συμβολ. (1750 - 1780, 1790 - 1797). Οἱ Λορένζος, (8 Ὀκτωβρ. 1709) καὶ Ἀλέξανδρος (26 Φεβρ. 1738) μαρτυροῦνται ὡς ὑπότροφοι τοῦ Φλαγγινείου Φροντιστηρίου. Βλ. Κ. ΜΕΡΤΖΙΟΥ, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 123, 126.

φανίστησαν παρόντες σωματικῶς ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ σ(ινιὸ)ρ Τζουάννες Ντζές¹⁾ τοῦ (π(ο)τ(ἐ) Κωσταντίν(ου) καὶ ἀπὸ τὸ ἕτερο ὁ σ(ινιὸ)ρ Θοδωρῆς Νίκλος τοῦ π(ο)τ(ἐ) Μιχάλη, τὰ ὁποῖα μέρη ἐσυμφώνησαν ὥς κάτωθεν: ἤγουν πηγαίνει κρεδιτῶρος ὁ ἄνωθεν Τζουάννες Ντζές ἀπὸ τὸν αὐτὸν σ(ινιὸ)ρ Θοδωρῆ, τὸν κουνιάδον του, τὴν σοῦμμα ριάλια ἑκατὸ τριάντα, Νο ρ(ιάλι)α 130, ὥς φαίνεται με γραφὴ γεναμένη εἰς τὰ ἄτη τοῦ σ(ινιὸ)ρ Ἀτζολου Συρίγου νοταρίου, 1696 Ἀγούστου 19, διὰ ριάλια ὀγδοήντα, Νο 80, καὶ ἕτερα ριάλια σαράντα, ὥς φαίνεται εἰς τὰ ἄνωθεν ἄτη Μαρτίου 13/1698 καὶ ἄλλα δέκα στὰς 20 Μαρτίου 1699, κατὰ τὴν τερμινασιὸν Κορνάρα, καὶ βεβαιωμένες διὰ χειρὸς τοῦ αὐτοῦ σ(ινιὸ)ρ Θοδωρῆ καὶ ὥς εἰς αὐτές, ὁποῦ κάνουν ὅλην τὴν σοῦμμα τὰ ριάλια ἑκατὸ τριάντα ὥς ἄνωθεν, ρεγκιστρᾶδο τὸ αὐτὸ κρέντιτο στὰ ἄτη τῆς Καντζελλαρίας 1700 στὲς 18 Δεκεμβρ(ίου), ὁποῦ με ἕτερα ριάλια εἴκοσι ρέστος ἀπὸ τὸ διάφορον τῶν ἄνωθεν ἄσπρων²⁾ κάνουν ὅλο ριάλια ἑκατὸ πενήντα, ρ(ιάλι)α 150, τὰ ὁποῖα μὴν ἔχοντας τὸ μὸδο νὰ εὐχαριστήσῃ ὁ αὐτὸς σ(ινιὸ)ρ Θοδωρῆς τὸν ἄνωθεν Ντζέν, τὸν κρεδιτῶρον, εἰς ἄλλες τόσες ἐφφεττίβες γαζέτες³⁾, καθὼς τὲς ἔλαβε θεληματικῶς τρόπου τὴν σήμερον, κάνοντας διὰ λόγου του καὶ ἐρχομένους, δίνει εἰς καθάρια πούλησίᾳ πρὸς τὸν αὐτὸν σ(ινιὸ)ρ Τζουάννε Τζέν ἓνα κομμάτι ἀμπέλι κοζανίτη, ἄξιναρίων δεκαπέντε, Νο 15, ὅσον εἶναι καὶ ἡύρίσκεται πλειότερο ἢ ὀλιγώτερο, κείμενο εἰς τὸν Ταξιάρχην εἰς τοὺς Ἀσωμάτους· εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ ἔλαβε ἀπὸ ἀλλαξίαν ἀπὸ τὰ ἀδέλφια του Προκόπι καὶ κυράτζα Καλίτζα, ὥς φαίνεται τὴν σήμερον στὰ ἄτη μου καὶ στὴν συμφωνία, ὁποῦ περιέχει ἡ αὐτὴ ἀλλαξία, στιμᾶδο ἀπὸ τοὺς κριτᾶδες, ὁποῦ ἔβαλαν τὰ μέρη, διὰ ριάλια ἑκατὸν πενήντα ρ(ιάλι)α 150, με τὴν ὁποίαν στίμα εὐχαριστοῦνται τὰ αὐτὰ μέρη ρεφουδάροντας κάθε πάрте

¹⁾ Τζουάννες Ντζές, Οἰκ. ἐκ Κρήτης. Ἰάκωβος Τζές, ζωγράφος, υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Τζέ, ζωγράφου ἐπίσης ἀπὸ Κάστρον τῆς Κρήτης, μαρτυρεῖται ἐν Βενετίᾳ τῷ 1678 Νοεμβρίου 3. Βλ. Κ. ΜΕΡΤΖΙΟΥ, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 244.

Τὸ ἐπώνυμον τοῦτο εἶναι τὸ Ἑνετικὸν Zen, ὄνομα εὐγενοῦς Ἑνετικῆς οἰκογενείας, πολλάκις ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὰ Κρητικὰ συμβόλαια. Ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον τοῦτο ἀπαντοῦν καὶ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι. Ὁ πρῶτος ἡγούμενος τοῦ Ἀρετίου εἶναι ὁ Ἰωσήφ Τζές. Ὡς οἰκογενειακὸν διετηρήθη μέχρι σήμερον ἐν Μυλοποτάμῳ καὶ Ρεθύμνῳ καὶ ὡς τοπων. Τζέ παρὰ τὴν Φουρνὴν καὶ Κάτω Ἀρχάνες. Βλ. Σ. ΞΑΝΘΟΥΔΙΔΟΥ, Χριστιαν. Κρήτη 1. σ. 29 Ὁ τύπος Ντζές καὶ ἐν Κρήτῃ. Αὐτόθι σ. 92 (τοῦ 1622).

²⁾ ἄσπρων. τὸ ἄσπρον εἶχεν ἀξίαν ἴσην πρὸς $\frac{1}{20}$ τοῦ τουρκικοῦ γροσίου. Ὁ Ἰωαννίκιος Καρτᾶνος εἰς τὸν περὶ φιλαργυρίας λόγον του ἀναφέρει ὅτι 200 ἄσπρα ἰσοδυνάμουν πρὸς τέσσαρα δουκάτα ἢ χρυσᾶ ἑνετικά νομίσματα. Κατὰ τὴν 16 ἑκατ. 4 ἄσπρα ἰσοδυνάμουν πρὸς 1 δραχμὴν, 51 δὲ πρὸς ἓν χρυσοῦν σουλτάνιον ἴσον πρὸς τὸ βενετικὸν χρυσοῦν νόμισμα.

³⁾ γαζέτες. ἑνετ. Gazeta. Νόμισμα χαλκοῦν ἑνετικὸν ἐνὸς περιῖπου ἐβδόμου τοῦ γροσίου. Ἐξ αὐτῆς ἐκλήθη καὶ ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17 αἰῶνος ἐμφανισθεῖσα ἐν Ἑνετίᾳ τὸ πρῶτον ἐφημερίς, ἐκ τοῦ νομίσματος ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἐπώλειτο. Πρβ. Κ. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΝ, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 341.

καὶ νόμον κοντράριον τῆς παρούσης καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον εἰς ἀσφάλεια τοῦ αὐτοῦ χρέους του ὁ αὐτὸς σ(ινιὸ)ρ Θοδωρῆς δίνει τὸ αὐτὸ ἀμπέλι, ὡς ἄνωθεν, τοῦ αὐτοῦ σ(ινιὸ)ρ Ντζέν καὶ κράζεται πλερωμένος καὶ εὐχαριστημένος διὰ τὸ ἄνωθέν του κρέδιτο· καὶ οὕτως ἐγδύεται ὁ ἄνωθεν Θοδωρῆς ἀπὸ τὸ ἀττουάλ καὶ κορποράλ ποσσέσσο τοῦ ἄνωθεν ἀμπελιού κοζανίτη, ἀξιναρίων δεκαπέντε, Νο 15, ὡς ἄνωθεν, καὶ δίδει το καὶ παραδίδει το τοῦ ἄνωθεν Τζουάννε, τοῦ κουνιάδου του, κληρονόμων καὶ διαδόχων του, νὰ κάνη ὡς θέλει καὶ βούλεται· καὶ τὴν ἅπασαν φοράν ὅπου ἤθελε λάβει καμμίαν πείραξι ὁ ἄνωθεν Ντζές καὶ κληρονόμοι διάδοχοί του, ὑπόσχεται ὁ αὐτὸς (σινιὸ)ρ Θοδωρῆς μὲ τὰ ἑτερά του καλὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα, παρόντα καὶ μέλλοντα καὶ σωματικῶς νὰ τόνε μαντενίρη εἰς τὸ παντοτινὸ ποσσέσσο καὶ σολλεβάρη ἀπὸ κάθε ἐναντιότητα, ἔξοδα, δάννα, ἐντερέσσα καὶ μεγαυραμένα καὶ μάλιστα διὰ τὰ ἄνωθεν ρ(ιάλι)α 150, ὅπου ἐσφαλκάρησε. Καὶ οὕτως ἔμειναν εὐχαριστημένα τὰ μέρη καὶ βεβαιώνουν.

† ὁ σ(ινιό)ρ Θοδωρῆς εἰς μαρτυρίας

† Μιχαήλ ἱερ. ὁ Βαρζός¹⁾ μαρτυρῶ

† ἀναστάσης Πολίτης²⁾ μαρτυρῶ

† Θοδωρῆς νίκλος βεβαιώνω τὰ ἄνωθε.

54.

Ἀγοραπωλησία τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1706. Νοτάριος Ἰω. Δενόρες (Βιβλ. 6 σ. 6).

† 1706 Ὀκτωβρίου 17. Τὴν σήμερον ὁ μ(ισέ)ρ Ματιὸς Μπρόν³⁾ πρωτομάστορας τῆς τέχνης τῶν τζαγκαράδων καὶ ὁ πατρὸν Γιάννης ὑπόσχεται νὰ φέρη ἀπὸ τὴν Μάνη τόσον βελανίδι⁴⁾ ὅσον ἡμπορεῖ νὰ χωρέσῃ ἡ βάρκα του, νὰ εἶναι παστρικό, ὁμορφο χαμᾶδο καὶ στεγνό, τὸ ὁποῖο ὅλο νὰ γροικᾶται διὰ τὸν ἄνωθι πρωτομάστοραν καὶ αὐτὸς νὰ ἔχη ὁμπλιγο νὰ τοῦ τὸ πληρώνη πρὸς τὴ χιλιάδα δουκᾶτα δώδεκα ἡγουν κορρέντε⁵⁾ τὴ χιλιάδα· ἔτζι συμφωνησμένοι καὶ τοῦτο ὡς τέρμινο, ἡγουν νὰ μὴν κάμη ἄλλο βιάτζο πάρεξ ὁ αὐτὸς καραβοκύρις νὰ διατηρήσῃ τὸ βιάτζο ἀντριτούρα διὰ τὸ αὐτὸ φόρτωμα βγάνοντας ἀπὸ Θεοῦ καὶ αὐθεντία⁶⁾ καὶ φέρνοντάς το ὑπόσχεται ὁ ἄνωθεν Ματιὸς νὰ τοῦ κορρισποντέρη

¹⁾ Βαρζός. Βλ. ἄνωτ. Μπαρτζός (ἔγγραφα 1686, 1690).

²⁾ Ἀναστάσης Πολίτης. Οἰκογ. ἐν Ζακύνθῳ ἀπὸ τοῦ 1675. Τὸ ἐπών. Πολίτης καὶ ἐν Μάνη καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος.

³⁾ Ματιὸς Μπρόν. Οἰκογ. Μπρόν ἐκ Ρόττερδαμ ἐν Ζακ. τῷ 1687. Τὸ ὄν. Ματιὸς ὡς ὑποκορ. τύπος τοῦ Στάματιος, Σταματιός, Ματιός ἢ Μαθιός. Βλ. Α. ΜΠΟΥΤΟΥΡΑ, ἐνθ' ἄν. σ. 169.

⁴⁾ Διὰ τὸ ἐμπόριον βελανιδίου ἐκ Μάνης βλ. ἄν. σ. 6.

⁵⁾ δουκᾶτα κορρέντε=δ. κυκλοφοροῦντα. Ὑπῆρχον δύο εἶδη, τὸ κυρίως δουκᾶτον, ἴσον πρὸς 8 λίρας καὶ τὸ ducato corrente ἀντιστοιχοῦν πρὸς 6 λίρας καὶ 4 σολδία.

⁶⁾ Βγάνοντας ἀπὸ Θεοῦ καὶ αὐθεντία=ἐκτὸς ἀνωτέρας βίας. Βλ. ἄνωτ. ἔγγρ. 1659 σημ. 7.

